

IY2019 - International Year of Indigenous Languages - Rok 2019 jest [Międzynarodowym Rokiem Języków Rdzennych](#)

ustanowionym przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 21 października 2016 r. Koordynatorem zostało wyznaczone UNESCO. Według danych organizacji na świecie używa się obecnie około 7000 języków, z czego 2680 zagrożonych jest obumarciem. Zagrożonymi językami mówi około 370 milionów ludzi. Mówią nimi rdzenne wspólnoty lokalne, które jak się szacuje, istnieją obecnie w 90 krajach świata i reprezentują 5000 odrębnych kultur. Jak podaje UNESCO 97% mieszkańców świata mówi czterema procentami języków, a pozostałe 3% ludzkości komunikuje się pozostałymi 96 procentami istniejących języków. Taka sytuacja stawia w pozycji językowo przegranej społeczności rdzenne, a to oznacza bezpowrotną utratę niezwykłych i bogatych dóbr kultury wszytej w kody zagrożonych języków. Także w Polsce mamy do czynienia ze zjawiskiem języków etnicznych, przywołam tu tylko języki (etnolekty): kaszubski, słowiński czy karaimski lub wilmowski, nie wspominając o gwarach jak choćby śląszczyzna czy etnolekt kociewski.

W obchody Międzynarodowego Roku Języków Etnicznych wpisują się działania Archiwum Państwowego w Nuoro na Sardynii, które 22 marca 2019 r. organizują prezentację "Słownika olzeze - włoskiego i włoskiego - olzaese" przygotowanego pod redakcją profesora Enrico Piras, malarza i grawera. Podstawę słownika stanowi 2500 słów zebranych przez autora tworzących podstawę dialektu olzaese. Słownik uzupełniają anegdoty zmarłego w 1960 r. Calmero Florisa opowiadające o Olzai i jego mieszkańcach (olzaesi). Słownik wydany został na koszt autora, a dochód z jego sprzedaży przekazany będzie na cele charytatywne.

Etnolekt olzai należy do rodziny języków sardyńskich będących częścią grupy języków zachodnioromańskich. Języki te uważane są za najbardziej konserwatywne wobec innych języków wywodzących się z języka łacińskiego, to znaczy są najbliższe dawnej łacinie. Co jednak interesujące, etnolekty sardyńskie zachowały ślady wcześniejszego języka protosardyńskiego oraz elementy językowe fenicko - punickie.

Działania Archiwum Państwowego w Nuoro wspierając regionalne działania pasjonatów regionalnej kultury przyczyniają się do ratowania zagrożonego dziedzictwa, tak samo jak chronią jego źródła pisane.

Wiecej:

DGA: [Nuoro, 22 marzo 2019 | Presentazione del "Vocabolario Olzaese-Italiano Italiano-Olzaese"](#)

WŁOCHY: Archiwa ratują języki. Słownik olzai - włoski, włosko - olzai

Wpisany przez Adam Baniecki

niedziela, 17 marca 2019 11:57 - Poprawiony niedziela, 17 marca 2019 12:11

La Barbagia.net: OLZAI. [Il «Vocabolario Olzaese-Italiano»](#): il dono di Natale di Enrico Piras al suo paese

Wikipedia: [Lingua sarda](#)

Wikipedia: [Olzai](#)

oprac. Adam Baniecki
AP Wrocław O/Bolesławiec